

รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง พ.ศ.

กฎหมายใหม่ แก้ไข/ปรับปรุง ยกเลิก

หน่วยงานของรัฐผู้เสนอร่างกฎหมาย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๑. ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๑.๑ ด้านการเกษตรสร้างมูลค่า เนื่องจากมีข้อได้เปรียบทางด้านความหลากหลายทางชีวภาพที่สามารถพัฒนาต่อยอดโครงสร้างทางธุรกิจการเกษตรด้วยการสร้างมูลค่าเพิ่ม เน้นเกษตรคุณภาพสูงและขับเคลื่อนการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ที่ให้ความสำคัญกับการเพิ่มผลผลิตภาพการผลิตทั้งเชิงปริมาณและมูลค่าและความหลากหลายของสินค้าเกษตร เพื่อรักษาฐานรายได้เดิมและสร้างฐานอนาคตใหม่ที่สร้างรายได้สูง ทั้งเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น

(๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น ส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นไทยมาเป็นผลิตภัณฑ์การเกษตร รวมทั้งสินค้าที่ได้รับการรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ โดยส่งเสริมการนำอัตลักษณ์พื้นถิ่นและภูมิปัญญาท้องถิ่นของไทยมาใช้ในการผลิตสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจของท้องถิ่น และสร้างจุดเด่น ความแตกต่างของสินค้าเกษตรไทยในตลาดโลก เพื่อตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคที่แตกต่างกันในประเทศต่างๆ ได้ พร้อมทั้งส่งเสริมการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาและเทคโนโลยีในการพัฒนากระบวนการผลิตและบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้มีสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่นออกสู่ตลาดสม่ำเสมอ การส่งเสริมการขึ้นทะเบียนรับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ และพืชผลเกษตรและผลไม้เขตร้อนอื่นๆ สู่ตลาดโลก

๒. ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว มุ่งเน้นการพัฒนาสังคมเศรษฐกิจให้เติบโตและมีความเป็นธรรมบนความสมดุลของฐานทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วยเศรษฐกิจฐานชีวภาพ นำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิต เพิ่มความเป็นธรรมทางสังคม สามารถลดความเสี่ยงของผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและลดปัญหาความขาดแคลนของทรัพยากรลงได้ โดยมีเป้าหมายสู่สังคมที่มีระดับคุณภาพชีวิตที่สูงขึ้น แต่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่ำลง ผ่านแนวทางและมาตรการต่างๆ เช่น การบริโภคและการผลิตที่เป็นมิตร

กับสิ่งแวดล้อม ...

กับสิ่งแวดล้อม เพิ่มพื้นที่สีเขียวและป่าไม้ รักษาฐานทรัพยากรสัตว์ป่าและความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งเสริมให้สิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร และเสียสละ เพื่อผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติ

๒.๑ อนุรักษ์และฟื้นฟูความหลากหลายทางชีวภาพในและนอกถิ่นกำเนิด โดยเฉพาะสัตว์ป่า และพันธุ์พืชใกล้สูญพันธุ์ โดยลดอัตราการสูญเสยชนิดพันธุ์สัตว์ที่ถูกคุกคาม ชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่น และแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติ ตลอดจนควบคุมชนิดพันธุ์สัตว์ต่างถิ่นที่มีผลกระทบต่อระบบนิเวศ โดยอนุรักษ์พื้นที่ป่าไม้ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพสูง ชนิดพันธุ์สัตว์ป่าและชนิดพันธุ์พืชเฉพาะถิ่น สัตว์ป่าและพันธุ์พืชหายากและใกล้สูญพันธุ์ให้เป็นฐานทรัพยากรที่มั่นคง ควบคู่กับการลดภัยคุกคามและการบริหารจัดการ ไม่ให้เกิดความขัดแย้งระหว่างสัตว์ป่ากับคนและชุมชน รวมถึงการส่งเสริมมาตรการทางเศรษฐศาสตร์ และมาตรการจูงใจในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ

ส่วนที่ ๑

เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๑. สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และผลกระทบของปัญหา

๑.๑ ปัญหาคืออะไร สาเหตุของปัญหาคืออะไร และผลกระทบของปัญหาคืออะไร
ปัญหา

สัตว์พื้นเมืองมีขนาดเล็ก ให้ผลผลิตต่ำ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศชาติโดยอาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่ ทำให้มีการเลี้ยงสัตว์แบบอุตสาหกรรมมากขึ้น เพื่อตอบสนองสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่มากขึ้น ทำให้เน้นไปทางการเลี้ยงสัตว์เชิงเดี่ยว นอกจากนี้เกษตรกรนิยมการใช้สายพันธุ์จากต่างประเทศ ผสมข้ามกับสัตว์พื้นเมือง เพื่อให้ผลผลิตสูงขึ้น ทำให้เกิดความสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพด้านปศุสัตว์ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง พ.ศ. นี้ ใช้ในการคุ้มครองพันธุ์สัตว์พื้นเมือง การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์อย่างยั่งยืน รวมทั้งการบริหารจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่น และสิ่งมีชีวิตที่ได้รับการดัดแปลงพันธุกรรมในบริบทของประเทศไทย ซึ่งการขึ้นทะเบียนพันธุ์สัตว์เป็นกลไกหนึ่งในการบริหารจัดการตามความในพระราชบัญญัติดังกล่าว

สาเหตุของปัญหา

ประเทศไทยไม่มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง ซึ่งเป็นทรัพยากรพันธุกรรมที่มีความสำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพด้านพันธุ์สัตว์และความมั่นคงทางอาหาร

ผลกระทบของปัญหา

การสูญเสียชนิดและจำนวนของสัตว์พื้นเมืองและลดความหลากหลายทางชีวภาพด้านพันธุ์สัตว์
ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหาร

๑.๒ เหตุใดรัฐจึงควรแทรกแซงในเรื่องนี้

เพื่อให้ประเทศไทยมีกฎหมายเฉพาะในการส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง ซึ่งเป็นทรัพยากร
พันธุกรรมที่มีความสำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพด้านพันธุ์สัตว์และความมั่นคงทางอาหาร

๒. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการแทรกแซง

เพื่อให้มีพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง พ.ศ.... จึงจำเป็นต้องจัดทำ
ร่างพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว

๓. การแก้ปัญหาในปัจจุบัน

๓.๑ วิธีการแก้ปัญหาที่ดำเนินการอยู่ในปัจจุบันคืออะไร.

๑. กิจกรรมการขึ้นทะเบียนสัตว์พื้นเมืองประจำถิ่น (สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ กลุ่มวิจัย
และพัฒนาความหลากหลายทางชีวภาพ)

๒. กิจกรรมการขึ้นทะเบียนพันธุ์สัตว์ (สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์ กลุ่มพัฒนาระบบการผลิต
และรับรองพันธุ์สัตว์ ระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนพันธุ์สัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ประกาศ ณ วันที่
๑ เมษายน ๒๕๕๘)

๓.๒ ต่างประเทศแก้ปัญหานี้อย่างไร (ถ้ามี) และการดำเนินการดังกล่าวเหมาะสมกับสังคมไทย
หรือไม่ อย่างไร

ในต่างประเทศมีบางประเทศมีการจดสิทธิบัตร ขึ้นอยู่กับสิ่งมีชีวิตนั้นและกฎหมายคุ้มครอง
ซึ่งในต่างประเทศมีการขึ้นมากกว่า ๖๖๐ สิทธิบัตร ผู้ขอขึ้นอยู่ในรูปแบบสมาคม สถาบัน เช่น ลิง กระต่าย
หนู แมว หมา หมู ยกตัวอย่างประเทศที่ไม่สามารถดำเนินการจดสิทธิบัตรได้แก่ ประเทศเบลารุส บราซิล
จีน เดนมาร์ก อินเดีย ไอร์แลนด์ เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ ฟิลิปปินส์ รัสเซีย และประเทศไทย

๔.การรับฟังความคิดเห็น

ได้รับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องแล้ว

ได้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบแล้ว

๕.ความสัมพันธ์หรือความใกล้เคียงกับกฎหมายอื่น

๖. ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๖.๑ กฎหมายนี้จำกัดสิทธิหรือเสรีภาพ หรือก่อให้เกิดหน้าที่หรือภาระอะไรแก่ใครบ้าง
ไม่มี

๖.๒ มีมาตรการ ...

๖.๒ มีมาตรการป้องกัน แก๊ซ คุ้มครอง หรือเหยียวยาให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบตาม ๖.๑ อย่างไร
ไม่มี

๖.๓ กฎหมายนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศ สังคม หรือประชาชนอย่างไร

-สิทธิประโยชน์ที่จะได้รับคำแนะนำ ความช่วยเหลือ จากหน่วยงานของรัฐ (กรมปศุสัตว์) เนื่องจากผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนสัตว์เป็นสัตว์พื้นเมืองตามกฎหมายฉบับนี้ จะทำให้มีข้อมูลอยู่ในระบบของหน่วยงาน อีกทั้ง เพื่อเป็นประโยชน์ เพิ่มคุณค่า สำหรับเกษตรกร ผู้ประกอบการ หรือประชาชนทั่วไปที่มีความประสงค์ให้มีการรับรองสัตว์ของตน ว่าเป็นสัตว์พื้นเมือง

-มีการสำรวจ ขึ้นทะเบียนและรับรองพันธุ์สัตว์พื้นเมือง

-มีการสนับสนุนงบประมาณในการอนุรักษ์ ส่งเสริมและใช้ประโยชน์สัตว์พื้นเมืองให้สอดคล้องกับประเพณี วัฒนธรรม และวิถีท้องถิ่น

๗. ความพร้อมและต้นทุนของรัฐในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

๗.๑ หน่วยงานผู้รับผิดชอบ

กรมปศุสัตว์ (สำนักพัฒนาพันธุ์สัตว์)

๗.๒ มีแนวทางและระยะเวลาเตรียมการในการปฏิบัติตามหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

๗.๓ มีแนวทางและระยะเวลาในการสร้างความเข้าใจให้แก่ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามและการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างไร

(๑) ชักซ้อมความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ ให้มีความเข้าใจในตัวกฎหมายและวิธีปฏิบัติ ที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง พ.ศ. ก่อนที่กฎหมายจะมีผลใช้บังคับ

(๒) จัดทำคู่มือเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจ และวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง พ.ศ.

(๓) เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ให้เจ้าหน้าที่ ประชาชนทั่วไป และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ทราบและเข้าใจสาระสำคัญของพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง พ.ศ.

๗.๔ ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายที่คาดว่าจะต้องใช้ในการปฏิบัติตามและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ในระยะ ๓ ปีแรกเป็นจำนวน.....บาทอัตราค่าจ้างที่ต้องใช้.....อัตรา อัตราค่าจ้างที่มีอยู่แล้ว.....-.....อัตราอัตราค่าจ้างที่ต้องเพิ่มขึ้น.....อัตรา

(ไม่มี) เนื่องจาก ไม่มีต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการขึ้นทะเบียนพันธุ์สัตว์พื้นเมือง ไม่มีการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมาย แต่เป็นระบบสมัครใจเพื่อให้ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามกฎหมายและใช้อัตราค่าจ้างตามที่ได้นำเนินการตามระเบียบกรมปศุสัตว์ ว่าด้วยการขึ้นทะเบียนพันธุ์สัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ แล้ว

๘. ผลกระทบโดยรวมที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

๘.๑ ผลกระทบต่อเศรษฐกิจ

- **เชิงบวก** การออกร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง พ.ศ. กำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนพันธุ์สัตว์พื้นเมืองต่อนายทะเบียน เมื่อพันธุ์สัตว์พื้นเมืองได้ขึ้นทะเบียนตามร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง พ.ศ. แล้ว จะได้รับสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับคำแนะนำความช่วยเหลือ จากหน่วยงานของรัฐ (กรมปศุสัตว์) เนื่องจากผู้ที่ได้ขึ้นทะเบียนสัตว์เป็นสัตว์พื้นเมืองตามกฎหมายฉบับนี้ จะทำให้มีข้อมูลอยู่ในระบบของหน่วยงาน อีกทั้ง เพื่อเป็นประโยชน์ เพิ่มคุณค่าสำหรับเกษตรกร ผู้ประกอบการ หรือประชาชนทั่วไป ที่มีความประสงค์ให้มีการรับรองสัตว์ของตนว่าเป็นสัตว์พื้นเมือง

๘.๒ ผลกระทบต่อสังคม

- **เชิงบวก** การอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมืองซึ่งเป็นทรัพยากรพันธุกรรมที่มีความสำคัญต่อความหลากหลายทางชีวภาพด้านพันธุ์สัตว์และความมั่นคงทางอาหาร

๘.๓ ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ

ไม่มี

๘.๔ ผลกระทบอื่นที่สำคัญ

ไม่มี

ส่วนที่ ๒

เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การกำหนดโทษอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

การขึ้นทะเบียน ตามร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นระบบสมัครใจ มุ่งเน้นในการส่งเสริมและอนุรักษ์พันธุ์สัตว์พื้นเมือง กล่าวคือ ผู้ที่สนใจที่จะให้สัตว์ของตนขึ้นทะเบียนเป็นพันธุ์สัตว์พื้นเมืองสามารถยื่นคำขอต่อหน่วยงานที่รับคำขอได้ โดยการขึ้นทะเบียนพันธุ์สัตว์ ไม่ได้มีการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการการกำหนดโทษทางอาญา และการให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ

๙. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต

ไม่มี

๑๐. เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบคณะกรรมการ

ไม่มี

๑๑. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดโทษอาญา

ไม่มี

๑๒. เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง หรือดำเนินกิจการทางปกครอง

การให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจตามร่างมาตรา ๗ ที่กำหนดให้นายทะเบียนมีอำนาจหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียนพันธบัตรพื้นเมืองและมีหน้าที่ ๑) ตรวจสอบคำขอขึ้นทะเบียนพันธบัตรพื้นเมือง ๒) สำรองและขึ้นทะเบียนพันธบัตรพื้นเมืองในราชอาณาจักร ๓) รับรองพันธบัตรพื้นเมือง ซึ่งการรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นการใช้ดุลพินิจของนายทะเบียน แต่ได้มีการกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ ที่บัญญัติไว้ให้ชัดเจน ตามประกาศกรมปศุสัตว์ที่ออกตามร่าง มาตรา ๗ วรรคสอง แล้ว

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลที่ปรากฏในรายงานนี้เป็นข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบและวิเคราะห์อย่างถี่ถ้วนแล้ว

ลงชื่อ

(นายสมชวน รัตนมังคลานนท์)

อธิบดีกรมปศุสัตว์

หัวหน้าหน่วยงานของรัฐผู้จัดทำรายงานนี้

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

หน่วยงานผู้รับผิดชอบ สำนักกฎหมาย

เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ นายอิสระ ปัญญาวรรณ

โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ legal4@dld.go.th